

CÔNG BỐ NGAY

Ủy hội Sông Mê Công thúc giục các quốc gia Mê Công giải quyết tình trạng dòng chảy thấp

Viên Chăn, CHDCND Lào, ngày 07/08/2020 - Ủy hội Sông Mê Công Quốc tế (MRC) thúc giục sáu quốc gia Mê Công giải quyết tình trạng dòng chảy thấp (lưu lượng nước thấp) trong khu vực khi Hạ lưu Sông Mê Công đang ghi nhận các mực nước thấp kỷ lục trong năm thứ hai liên tiếp, theo một báo cáo của MRC.

[Báo cáo hiện trạng](#) của MRC được công bố hôm nay đã nghiên cứu các điều kiện thủy văn ở Hạ lưu Sông Mê Công trong giai đoạn từ tháng 1 tới tháng 7 năm 2020. Báo cáo này đã xác định sơ bộ nhiều nguyên nhân có khả năng gây ra dòng chảy thấp và hạn hán trong năm nay. Một vài trong số các nguyên nhân này là lượng mưa thấp bất thường do ảnh hưởng của hiện tượng thời tiết El Nino, tình trạng dòng chảy thấp kéo dài từ năm 2019, và lưu lượng nước thấp từ các dòng nhánh hòa vào sông Mê Công.

Dòng chảy thấp đã khiến Biển Hồ (Tonle Sap) của Campuchia trải qua “điều kiện khô cạn cực đoan”, với các dòng chảy ngược thấp nhất trong lịch sử kể từ năm 1997.

Với dữ liệu quan trắc, dữ liệu về lượng mưa và thời tiết hiện có của MRC và các nguồn khác trên toàn cầu, báo cáo này bổ sung rằng tình trạng dòng chảy thấp hiện tại có thể đã bị tác động bởi việc vận hành các đập thủy điện trên dòng chính ở Thượng lưu Sông Mê Công và các đập trên dòng nhánh ở Hạ lưu Sông Mê Công. Tuy nhiên, Ban Thư ký MRC chưa thể thu thập dữ liệu và thông tin chính thức để xác minh tác động tiềm tàng của các hoạt động chứa nước trên thượng lưu.

Tiến sỹ An Pich Hatda, Giám đốc Điều hành Ban Thư ký MRC đã phát biểu: “Chúng tôi kêu gọi sáu quốc gia Mê Công tăng cường chia sẻ thông tin và dữ liệu về việc vận hành các đập và dự án hạ tầng liên quan tới nước của họ một cách minh bạch và nhanh chóng với MRC. Đã đến lúc lời nói đi đôi với việc làm, đã đến lúc hành động vì lợi ích chung của toàn bộ Lưu vực Sông Mê Công và các cộng đồng bị ảnh hưởng.”

Tác động tiềm tàng

Báo cáo dài 32 trang chỉ ra rằng dòng chảy thấp hiện tại có thể tác động nghiêm trọng đến Campuchia do mất tiềm năng nghề cá và thủy lợi. Vụ lúa đồng bằng sông Cửu Long của Việt Nam có thể sẽ giảm năng suất, và năng suất nông nghiệp của CHDCND Lào và Thái Lan cũng có thể bị ảnh hưởng.

Đặc biệt, báo cáo còn xác nhận rằng tình trạng mất cân bằng sinh thái có thể xảy ra do thay đổi đáng kể về thời gian, thời lượng và mức độ ngập của Biển Hồ và các đồng bằng ngập lũ quanh Biển Hồ. Điều này có thể khiến cá sinh sản ít đi do bị mất môi trường sống thuận lợi, ảnh hưởng tới sự tăng trưởng của cá và các động vật và thực vật thủy sinh khác. Dự đoán sản lượng đánh bắt cá sẽ giảm, đe dọa an ninh lương thực của các cộng đồng dễ bị tổn thương nhất trong khu vực.

Biển Hồ là hồ lục địa phong phú nhất và lớn nhất ở Đông Nam Á. Biển Hồ được coi là một trong những điểm nóng đa dạng sinh học của thế giới, và là nguồn cá chính của Mê Công. Các dòng chảy ngược vào hồ thường diễn ra từ giữa tháng 5 tới giữa tháng 10, trung bình kéo dài 120 ngày. Tuy nhiên, năm nay, các dòng chảy ngược với độ lớn thông thường vẫn chưa xảy ra, dù đã có hai dòng chảy ngược cực nhỏ trong tháng 7.

Các biện pháp giảm nhẹ

Báo cáo này gợi ý rằng các quốc gia thành viên MRC là Campuchia, CHDCND Lào, Thái Lan và Việt Nam nên cân nhắc đưa ra cảnh báo đối với người sử dụng nước và các nhà vận hành nước về tình hình này để đảm bảo việc sử dụng nước được quản lý cẩn trọng trong những tháng tới đây nếu mực nước trong mùa lũ năm 2020 không cải thiện đáng kể. Các quốc gia nên tìm các nguồn nước thay thế để đảm bảo sẵn sàng nguồn cung nước.

Cũng theo báo cáo này, các quốc gia thành viên nên yêu cầu các nhà vận hành thủy điện và thủy lợi điều chỉnh các hoạt động vận hành của họ trong tương lai gần, và giám sát các nguy cơ xói lở bờ sông.

Theo báo cáo này, nếu dòng chảy thấp tiếp tục kéo dài, thì bốn quốc gia nên cân nhắc yêu cầu Trung Quốc xả “bổ sung nước”, như đã làm trong năm 2016, để giảm nhẹ tình hình ở Hạ lưu Sông Mê Công, đặc biệt là trong mùa khô tới đây.

Triển vọng mùa mưa năm 2020

Báo cáo cho biết các cơ quan đưa ra những dự báo khác nhau về lượng mưa từ nay tới cuối mùa mưa năm 2020, nhưng dự đoán chung là lượng mưa tháng 8 và tháng 9 có thể cao hơn bình thường, và giảm dần trong tháng 10.

Với dự báo về áp thấp và bão trong tháng 8 và tháng 9, báo cáo này còn bổ sung rằng các dòng chảy ngược vào Biển Hồ có thể đang diễn ra, với độ lớn dự kiến lớn hơn hai dòng chảy ngược đầu tiên.

Dữ liệu quan trắc sông hôm nay của MRC chỉ ra rằng nhìn chung, mực nước trên toàn Hạ lưu Sông Mê Công đã tăng, và xu hướng này dự kiến sẽ tiếp tục trong tuần tới.

Lưu ý cho ban biên tập:

Ủy hội Sông Mê Công là một tổ chức liên chính phủ về đối thoại và hợp tác cấp khu vực tại Hạ lưu Sông Mê Công, được thành lập năm 1995 trên cơ sở Hiệp định Mê Công giữa Campuchia, CHDCND Lào, Thái Lan và Việt Nam. Ủy hội đóng vai trò là diễn đàn khu vực về ngoại giao nước cũng như một kênh tri thức về quản lý tài nguyên nước vì sự phát triển bền vững trong khu vực.

-KẾT THÚC-

Để biết thêm thông tin chi tiết, mời liên hệ:

Ông Sopheak Meas, Cán bộ Truyền thông – phụ trách Báo chí
Ban Thư ký Ủy hội Sông Mê Công Quốc tế
E-mail: sopheak@mrcmekong.org
Di động/WhatsApp: +856-20-77779168

###